

Rotterdam dat er nóóit was, toch nog te zien

Vlak na het bombardement van Rotterdam begon stadsbouwer W.G. Witteveen aan een plan voor de wederopbouw, maar werkelijkheid werd het nooit. Een maquette van hoe Rotterdam eruit had moeten zien, is nu voor een dag te bewonderen in Museum Rotterdam.

Daan Koopen
Rotterdam

Bij het bombardement van Rotterdam werden duizenden woningen, winkels, fabrieken, kantoren en andere panden vernietigd. Tienduizenden bewoners raakten dakloos. Terwijl het puin nog werd geruimd, begon Witteveen al aan zijn wederopbouwplan.

Maar het plan werd nooit uitgevoerd, onder meer vanwege kritiek uit het zakenleven en andere architecten. In 1944 ging een gedisilluseioneerde Witteveen met ziekteverlof. Zijn assistent Cornelis van Traa stelde vervolgens een nieuw plan op, wat wél werd uitgevoerd.

Tijdens de Opbouw dagen 2026, waarin de herbouw van Rotterdam wordt gevierd, stelt het Museum Rotterdam voor één dag een grote maquette ten toon. Op 17 mei tussen 12.00 uur en 16.00 uur kunnen bezoekers die bewonderen.

▲ Stadsbouwer W.G. Witteveen.
FOTO GEMEENTEARCHIEF

► 'Zoiets kom je bijna nergens meer tegen'

Franse onderzoeker ontdekt geheim achter monument

Dat het Van Cappellenhuis een bijzondere historie kent, bewijst de status als rijksmonument. Toch vond de Franse onderzoeker Yann Martineau nieuwe wetenswaardigheden over die originele regentenkamer uit 1898. „Dit is net een tijdscapsule.”

Yvonne Keunen

Capelle aan den IJssel

Hoe een Franse wetenschapper in Capelle aan den IJssel beland? Kortweg: toeval. De liefde bracht Yann Martineau (49) naar Nederland, de nieuwsgierigheid naar het verhaal achter zijn eigen Haagse woning leidde naar de Rotterdamse meubelfabriek Eckart. En die bracht hem weer bij het Van Cappellenhuis.

Het Van Cappellenhuis is lokaal bekend door bruiloften, concerten en open monumentendagen. Maar een jaar geleden stapte ineens een Fransman het pand aan de Dorpsstraat binnen. Het stipte gebouw met karakteristieke trapgevel is op zich al bezienswaardig, maar de regentenkamer op de eerste verdieping deed Martineau perplex staan. „Zodra je de deur doorstapt, ben je in 1898. Je voelt een andere tijd”, zegt hij. „Dit heeft zoveel charme, het is echt geweldig.”

Nog trotser

Bij de Historische Vereniging Capelle (HVC), die de regentenkamer beheert, wisten ze natuurlijk wel dat de bestuurskamer van het voormalige 'ouden mannen- en vrouwenhuis' van naamgever Anne Maria van Cappellen bijzonder is. Maar het onderzoek van Martineau en het boek dat

◀ Yann Martineau deed uitgebreid historisch onderzoek naar de regentenkamer in het Van Cappellenhuis, die echt heel bijzonder blijkt.

FOTO FRANK DE ROO

daaruit voortkwam, maken HVC nog een beetje trotser. „Hier is echt alles origineel, zelfs het papier en het textiel”, knikt Martineau goedkeurend. „Dat kom je niet vaak tegen.”

Het parket, de houten lambriseringen en de op maat gemaakte pronkkasten vol servies vormen een klassiek decor, maar daar zijn meer fraaie voorbeelden van bewaard gebleven. Wat de Capelse regentenkamer in neo-Hollandse renaissancestijl uniek maakt, is onder meer het behang. „Dat is een origineel Japans goudleren papierbehang met bloemen in een diep reliëf”, zegt Martineau. „Het werd destijds geïmporteerd door een bedrijf in Londen.”

De onderzoeker tilt het dikke beschermkleed van de vergadertafel op. Eronder gaat een kwetsbaar 'soldatengroen' tafelkleed met geweven sierbanden schuil. „Het is gemaakt van dezelfde lakenstof als de authentieke gordijnen. De sierbanden komen uit Frankrijk”, zegt de onderzoeker met enige

trots. De regentenkamer werd van onder tot boven ingericht door meubelfabriek Eckart en vormt daardoor een harmonieus geheel. „Het is echt bedacht als een ensemble, geheel volgens de mode van die tijd”, zegt Martineau.

Flink zoeken

Het archief van het Rotterdamse familiebedrijf, dat sinds 1969 niet meer bestaat, ging in de Tweede Wereldoorlog bij het bombardement verloren. Dus was het flink zoeken naar goede informatie. Dat bracht de Fransman in de archieven van toeleveranciers in heel Europa. „Ooit was Eckart een

van de grootste meubelfabrieken van Nederland, maar het bedrijf is totaal vergeten. Het is zo bijzonder dat je er toch nog zoveel over kunt vinden.”

Martineau schreef eerder al boeken over de bijzondere interieurs van Eckart in Paleis Soestdijk in Baarn, het Teylers Museum in Haarlem en het Koninklijk Huisarchief in Den Haag. „Het gekke is dat ze op al die plekken niets van Eckart wisten.”

En zijn zoektocht is nog lang niet ten einde, want na het Van Cappellenhuis gaat Martineau zich met een nieuw onderzoek storten op het Rotterdamse stadhuis. „Daar heeft Eckart ook veel werk gedaan.”

C.H. Eckhart's uitgevoerde werken voor de Van Cappellen Stichting van Yann Martineau verschijnt eind mei bij Uitgeverij Orzhom en kost 22,95 euro. Het Van Cappellenhuis is te bezoeken op afspraak en tijdens de Open Monumentendag.

Zodra je hier de deur doorstapt, ben je in 1898; je voelt een andere tijd

– Yann Martineau

BARENDRECHT

Wolvenmelder maakt foutje: dier niet in Barendrecht

Er is toch géén wolf gespot in gemeente Barendrecht. Hoewel de Zoogdierverseniging en ook de provincie Zuid-Holland eerder op de dag meldden dat het dier zo'n drie weken geleden in Barendrecht gezien zou zijn, blijkt nu dat er een foutje is gemaakt door de melder.

De fout ontstond bij het doorgeven van de gebeurtenis via het Wolvenmeldpunt van de Zoogdierverseniging. Daar moeten melders een locatie selecteren waar de wolf is gespot. Maar de melder vergat de locatie op de kaart aan te passen, waardoor hij zijn thuisadres in Barendrecht doorgaf. „Hoewel deze locatie

later is aangepast, is die correctie niet verwerkt in de oorspronkelijke melding.” Dat meldt de gemeente Barendrecht.

Maurice La Haye van de Zoogdierverseniging vertelde eerder op de dag dat het 'overduidelijk om een wolf ging' op de videobeelden die zijn vereniging analyseerde. Maar per abuis werd daarbij dus de verkeerde locatie doorgegeven en gingen de organisaties naar buiten met het nieuws dat de wolf voor het eerst gezien was in Zuid-Holland. Zo meldde de provincie stellig dat het dier gezien was op 17 april, op de Kilweg in Barendrecht.

Sinds de terugkeer van deze beschermde diersoort in Nederland,

zo'n tien jaar geleden, werden in alle provincies behalve Zuid-Holland wolven gezien of zijn sporen van het dier gevonden. In de kustprovincies en in Limburg ging het om incidentele waarnemingen. In Drenthe, Friesland, Gelderland en Utrecht hebben roedels zich gevestigd, net als in het grensgebied van Noord-Brabant en België.

Onderzoekers van Wageningen University & Research concludeerden in 2024 dat de wolf ook in het drukbevolkte Zuid-Holland bepaalde plekken zou kunnen opzoeken. Zij noemden onder meer de Biesbosch.

– Daan Koopen

▲ Het betrof een valse melding van een wolf. FOTO GETTY IMAGES